

DANSKE KUNSTNERE XXVII: TEATERMALER CARL LUND

LIGESOM MAN kun tænker paa Niels Juel Simonsen, naar man taler om »Kammersangeren«, skønt der er andre Kammersangere, saaledes tænker man kun paa Carl Lund, naar man taler om »Teatermaleren«, skønt der er andre Teatermalere. Carl Lund er efterhaanden blevet en i højeste Grad populær Mand; der aabnes ikke et nyt Teater fra Skagen til Gedser, ja ikke en Gang i selve København, undtagen hans Navn er knyttet dertil, ja, har han blot haft den mindste Finger med i Spillet, reklameres der med hans Navn paa Plakater og i Bladene.

Carl Lund er født i Odense den 21. April 1855; hans Fader var Skomager, hans Moder var en Søster til Landskabsmaleren C. F. Aagaard, og Carl Lund har saaledes paa modrene Side arvet Kunstnerblodet. Han gik i Borger-skolen, kom derefter paa Teknisk Skole og i Malerlære hos Malermester Claudi, hos hvem han gjorde Svendestykke; at han var en flink Elev, ser man deraf, at han af Teknisk Skole sammen med de andre dygtigste unge Mænd blev sendt til København for at se Udstillingen i 1872. Imidlertid voksede Lærelysten hos ham, han drog til Hovedstaden og kom her til at arbejde hos den solid-dygtige Mester P. O. Hansen og deltog i Dekorationen af »Sparekassen« og Loftet i det kgl. Teater. 1873—78 besøgte han Kunstakademiet, og 1878 rejste han til Udlandet for at uddanne sig som Dekorationsmaler; først arbejdede han i München, men det tiltalte ham ikke, derefter rejste han til Wien, men det var vanskeligt at faa Arbejde.

Da kom Tilfældet ham til Hjælp; der var ualmindelig travlt paa Operaens Malersal, han meldte sig og blev antaget, fordi alle Danske dengang stod højt hos Wienerne som *Theophilus Hansens* Landsmænd. Dette var Begyndelsen til hans Virksomhed som Teatermaler, og han fik mere og mere Lyst til sit Arbejde. Dengang var denne Malersal den betydeligste i Europa; der maledes ikke alene til Wiener-Operaen, men herfra udgik Dekorationer til Teatrene i London, Moskov, Warschau, Dresden, Frankfurt osv. Og medens Carl Lund malede flittigt om Dagen, levede han om Aftenen et lystigt Kunstner-Liv sammen med gode Kammerater, f. Eks. Stæhr-Olsen; den kønne, livlige, unge Mand med de skælmske, brune Øjne var overalt en velset Gæst, og her vandt han den smukke, unge Piges Hjerte, som senere fulgte ham til Danmark som hans Hustru.

En Aften i Skandinavisk Forening traadte hans Ungdomsven *Chr. Mollmann* ind ad Døren og fortalte ham, at København havde faaet et nyt Teater, »Dagmar-teatret«, og at Aagaard og han havde overtaget hele Dekorationsarbejdet, men at man trængte til en Teatermaler, og han spurgte Lund, om han vilde paatage sig denne Stilling. Lund tog med Glæde mod Tilbudet, og saaledes gik det til, at han efter halvfemte Aars Ophold i Udlandet vendte hjem til Danmark og for første Gang skulde indtage en overordnet og ledende Stilling, hvor han kunde gøre sine Evner og sine Erfaringer gældende.

For Dagmar-teatret malede han Teatrets faste Dekorations-Materiel: en Stue, en Skov, en Have, en Sal osv., og desuden alle Dekorationerne til »Karl den Tolvtes Ungdom«, hvor Interiørene gjorde Lykke, men hvor Landskaberne efter dansk Smag var altfor tyske, altfor grelle, altfor uvirkelige. Efter et Par Aars Forløb gik Carl Lund til Kasino, hvor *August Rasmussen* fremførte sine store Æventyrkomedier med en Pragt i Udstyrelsen, som hidtil var ukendt herhjemme; her var noget for en fantasifuld og ærgerrig Kunstner at gøre, og her vandt Carl Lund sine Riddersporer som Teatermaler. Der var en blændende Effekt i hans Dekorationer, og han viste samtidig en udpræget Evne til at frembringe en overraskende Virkning i Scene-arrangementet paa en forholdsvis ringe Plads. Man vil i denne Sammenhæng mindes Revuen »Eiffeltaarnet« paa Nationals Teater.

Imidlertid gik det mere og mere op for ham, at han helt maatte løsrive sig fra den tyske Paa-virkning; om Sommeren berejste han derfor vort

CARL LUND

Land og gjorde talrige omhyggelige Studier af Landskaber, af maleriske Gader i Provinsbyer, af Strandpartier, bl. a. fra Kullen med de rødbrune Klipper osv., og Resultatet af disse Naturstudier blev et helt Omslag i hans Teaterdekorationer. Man saa det i »Djævelens Datter« og »Et Købmandshus i Skærgaarden« paa Kasino, i »Lykke-Peer«, »Et Folkesagn« og »Det gamle København« paa Folketeatret. I denne Periode blev der gjort ham et smigrende Tilbud om paa gode Vilkaar at overtage Pladsen som Teatermaler ved Hofteatret i Hannover, men han afslog det, da hans Ønsker og Ærgerrighed søgte andre Maal. Til Folketeatret malede han bl. a. de stilfulde Empire-Dekorationer til »Madame sans Gêne« og de korrekte Dekorationer til »Rosenborg«, til Provinsscenerne, Nørrebro's Teater og Frederiksberg Morskabsteater talrige, forskelligeartede Dekorationer, de nye Fortæpper til Teatrene i Odense, Nyborg og Aarhus og meget andet. Man paaskønnede hans Virksomhed, saa at han med ministeriel Understøttelse kunde besøge Teaterudstillingen i Wien, og til Pariserudstillingen 1889 malede han en Række store, dekorative Prospekter af danske Slotte, som skaffede ham

Sølvmedaillen, og som nu findes i Raadhuset i Odense.

Ogsaa til vort kongelige Teater har Carl Lund malet en Del; naar Güllich i sine senere Aar havde saa meget at gøre, at han ikke kunde overkomme det, henvendte Pietro Krohn sig til Carl Lund, der paa denne Maade kom til at male Dekorationer til Balletten »En Karnevalsspøg i Venedig« og til »Aladdin« — Paladset —; efter Güllichs Død blev han anmodet om foreløbig at indtræde i hans Plads, men efter et halvt Aars Tids Forløb blev en anden Teatermaler udnævnt, sikkert en dyb Skuffelse for Carl Lund, som med saa stort Held havde begyndt denne Virksomhed. I denne Periode malede han bl. a. Borggaarden i »Aucassin og Nicolette«, Helsingør-Gaden i »Trolddom«, Offerlunden og Elysium i »Orpheus og Eurydike« og Urskoven i »Lakmeh«; ogsaa senere har man i travle Tider benyttet hans Hjælp ved Teatret, f. Eks. en brændende Urskov og indiske Tempelruiner i Maaneskin til »Perlefiskerne« og et Parti ved Arnoflodens Bredder til »Gioconda«.

Endnu en Side af Carl Lunds omfattende Virksomhed skal omtales: han er en Festarrangør